

Vážení pedagogové, dostává se vám do rukou další materiál pro výuku dopravní výchovy. Graficky je uspořádán tak, že text k lekci je napsán na rubu obrázku lekce předchozí. Z těchto důvodů na tomto místě najdete text první lekce, nikoliv úvod. Úvodní seznámení s materiálem najdete na posledním listu. Proto otočte na poslední list a přečtěte si důležitá úvodní slova.

1. VÝBAVA JÍZDNÍHO KOLA A CYKLISTY

MOTIVACE:

★rozhovor – druhy dopravních prostředků, výhody a nevýhody (množství přepravených osob, znečištění prostředí, různost lokalit ap.)

★referát – s pomocí internetu někteří žáci připraví referát o historii jízdního kola, jeho vzhledu, výbavě a využití v minulosti; vyvození závěrů, jak a proč má být kolo dnes vybaveno – možno použít v závěru lekce jako shrnutí

DETAILY Z FOTOGRAFIE:

★prvky výbavy kola / přilba / brýle / rukavice / reflexní doplňky / lékárnička pod sedlem

VÝKLAD:

Jízdní kolo

★správně vybavené jízdní kolo (proč ?) – **bezpečnost** cyklisty i ostatních účastníků silničního provozu; druhy jízdních kol, použití – sport, rekreace

Výbava kola – povinná (ukazujeme na fotografii)

★přední brzda, zadní brzda, přední odrazka bílé barvy, zadní odrazka červené barvy, oranžové odrazky na obou stranách pedálů, oranžové odrazky na paprscích kol

Výbava kola – doporučená

★jasně znějící zvonek, blatníky, kryt řetězu

Výbava kola – za snížené viditelnosti

★přední světlomet svítící bíle (je-li vozovka osvětlená, např. ve městě, můžeme použít bílou blikáčku), zadní svítlna červené barvy (nebo červená blikáčka), zdroj elektrického proudu

Cyklista – výbava

★oblečení odpovídající **délce trasy a podmínkám** (proč?) – pohodlnost, neomezený pohyb, počítat s náhlou **změnou** počasí a viditelností cyklisty (vhodné je použít výstražnou vestu)

★za snížené viditelnosti **reflexní doplňky** na sebe i kolo (kam?) – přilba, bunda – záda a rukávy, rukavice, nohavice, boty, batoh

POZOR!

★máš-li na kole přední bílý světlomet a zadní červenou blikáčku, **nemusíš** mít přední a zadní **odrazky**; oboje plní funkci odrazek

★před jízdou zkontrolujeme, zda je kolo **v pořádku** a nic mu **nechybí**

★nevyjíždíme **bez přilby**

★nejbezpečněji je pro cyklisty na **stezce** pro cyklisty

★cyklista zná a respektuje **dopravní značky**

PROCVIČOVÁNÍ:

★1. **Hra – personifikace, dramatizace** – žáci se vžijí do role jízdního kola; kolo s plnou výbavou / chybějícími prvky / nevybavené kolo; žáci vyprávějí krátký příběh, ve kterém kladou důraz na chybějící prvky výbavy, jaké mají obavy z jízdy, z nefunkčních součástí kola ap. Mohou personifikovat i jednotlivé prvky výbavy; vyprávění

Lze napsat jako slohové cvičení.

★2. **Výroba pomůcky** – podle přineseného obrázku a zápisu na tabuli žáci ve dvojicích vyrobí z papíru či jiného materiálu (modelína) jeden prvek výbavy kola (prvek určí učitel nebo si ho vylosují); o prvku si připraví všechny informace (popis vzhledu, funkčnosti, historie ap.) – lze pracovat s encyklopedií či internetem

ZÁVĚR:

★hra Myslím si slovo – jeden žák si myslí slovo (výbava kola nebo cyklisty) a ostatní žáci hádají, co si myslí; žák odpovídá pouze ano nebo ne; hádající žáci nesmějí v otázce použít sloveso, které přímo označuje činnost předmětu (světlomet svítí, brzda brzdí ap.), musí se ptát oklikou; žák, který slovo uhádl, vymyslí slovo další

★skupinová práce žáků – doprostřed archu papíru žáci nakreslí nebo nalepí větší jízdní kolo; dvojice žáků umístí svůj vyrobený prvek výbavy; kamkoliv do okolí kola napíší jednu i více vět o tomto prvku výbavy, barevně či jinak vyznačí, k čemu věta patří (šipkou, barevnou značkou ap.)

TABULE:

VÝBAVA JÍZDNÍHO KOLA A CYKLISTY

obě brzdy, zadní a přední odrazka, odrazky na paprscích a pedálech

zvonek, blatníky, kryt řetězu

přední světlomet, zadní svítlna, zdroj proudu

oblečení cyklisty a reflexní doplňky

**POUŽÍVEJ JEN SPRÁVNĚ VYBAVENÉ KOLO!
NOS PŘILBU!**

PRACOVNÍ LIST 1:

1. názvy zkontrolovat podle výkladu lekce; chybí 3. funkci zkontrolovat podle výkladu lekce
blatníky, kryt řetězu 4. správné odpovědi: b, a, c, b

2. např. sportování, dopravní prostředek; doplnit slovo bezpečná

Mezipředmětové vztahy:

český jazyk, slohový výcvik, výtvarná výchova, pracovní činnosti, práce s internetem

POMŮCKY:

★učitel: podle možností obrázků historického jízdního kola, knížku nebo časopis s daným tématem, arch papíru velikosti A2

★žáci: každý si přinese fotografii, kresbu, text z tisku nebo internetu s námětem jízdní kolo; fotografii vlastního kola (kdo nemá, stačí z časopisu, novin, letáku); lepidlo, nůžky, modelína